

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ՍՐԲԱՏԱՌ ԿՈՆԴԱԿԸ ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅՈՒ
«ՄԱՏԵԱՆ ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԵԱՆ» ԱՂՈԹ-ԱՄԱՏՅԱՆԻ
ԳՐՈՒԹՅԱՆ 1000-ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԻԹՈՎ**

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՄԻ ԶՐԻՍՏՈՍԻ,
ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՒ ԿԱՄՕՔՆ ԱԶԳԻՍ
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ,
ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐԷ ՆԱՄԱԶԳԱԿԱՆ ՆԱԽԱՄԵԾԱՐ
ԱԹՈՌՈՅ ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՅԻՈՅ
ՍՐԲՈՅ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱԾՆԻ**

**ԶՐԻՍՏՈՍԱԲԵՆԴ ՄԻՐՈՅ ՈՂՋՈՅՆ ԵՒ ՕՐՆՈՒԹԻՒՆ ՆԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ, ՊԱՏՐԻԱՐԷՈՒԹԵԱՆՅ ՆԱՅՈՅ
ՍՐԲՈՅ ԵՐՈՒՄԱՂԻՄԱՅ ԵՒ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ, ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՅ,
ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՅ, ՎԱՐԴԱՊԵՏԱՅ, ՔԱՆԱՆԱՅԻՅ ԵՒ ՄԱՐԿԱՒԱԳԱՅ, ԹԵՄԱԿԱՆ
ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ, ԹԵՄԱԿԱՆ ԵՒ ՆԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ
ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԷԻՅ ԵՒ ՄԻՐԵՅԵԱԼ ՆԱՄԱՅՆ ՆԱԲԱՏԱՅԵԱԼ ԺՈՂՈՎՐԴԵԱՆ ՆԱՅՈՅ**

*«Եւ սկզբնաւորո ռդբերգութեան ալար աղերսանաց՝
զհաւարոցն շինուած կառուցից» (Բան Ժ, ք):*

Ապրումոյ ամենառար ողորմութեամբ ազգային մեր կեանքը գալիք փարում հոգեշաղախ է հաւարաշէն մեծ ու պանծալի երկու յոբելաններով: Սուրբ Էջմիածնի Մայր Տաճարի օծման 1700-ամեայ եւ «Մարեան ողբերգութեան» աղօթագրքի 1000-ամեայ խորհուրդներով կոչուած ենք շնորհանորդութեան քրիստոնէական մեր սուրբ հաւարի մէջ եւ դէպի Տէրը մեր ճանապարհին:

Նախախնամաբար, Կաթողիկէ Սուրբ Էջմիածնի՝ իբրեւ հայոց Մայր Աթոռ օծումից ուղիղ եօթ հարիւր փարի անց, Նարեկայ վանքի Սուրբ Գրիգոր Վանականի աղօթասաց գրիչը աւարտեց «յոգնաթախանձ բանից» անմահ «Մարեանը»:

Մէկ հազարամեակ «Ի խորոց սրբից խօսք ընդ Աստուծոյ» ծովացած հայցով Նարեկայ Սուրբը անվախճան գրոյց է սկսել Աստուծոյ հետ: Մէկ հազարամեակ մարդկային հոգին բուրվառ դարձրած՝ աղօթում է զոջասրբութեամբ, աստուածային սիրոյ ու ողորմութեան անհապառնակ յոյսով եւ հաւարի անխորհրդակ շէնքը կառուցելու անսահմանութեամբ. «Եւ սկզբնաւոր ողբերգութեան այսր աղերսանաց՝ զհաւաքոցն շինուած կառուցից» (Բան Ժ, ք):

«Մարեանի» Կողերից հաւարն է յառնում իբրեւ բարձրագոյն արժեք, առաքինութեան ակունք ու բարեմասնութեանց չափորոշիչ: Հաւարի Տաճարն է վերակառուցում Նարեկայ Մեծ Վարդապետը, Աստուածաբէս Տաճարը հոգու, որի խորանից անմար ճառագում է փրկութեան յոյսի կանթերը՝ լուսաւորելով մեղքը մերժելու ու դէպի Տէրը ընթանալու ճանապարհը. «Ի՜նչ կայ, արդարեւ, աւելի չքնաղ, խօսքից, մտքից վեր... քան երկբայութեան թանձր խաւարից Աստուծոյ օգնութեամբ մաքրուած սիրտն այն մեղաւորի, որ խորասուզուել է կործանման վիհի անդունդն անյարակ, բայց ունի նաեւ փրկութեան նշխար... Կարող է յուսալ հասնելու նորէն նախապարգեւեալ փառազարդութեան» (Բան ԺԱ, ա):

Ապաւինած Աստուծոյ մեծագոյն ու անգերազանցելի մարդասիրութեանը, փառաւորելով մարդկութեան փրկութեան համար Աստուածորդու զոհաբերութեան ճշմարտութիւնը, հաւարը՝ «դասակից ու պատուակից» սիրոյ եւ յոյսի, մեղքից ազատում, նորոգում ու վեհանում է մարդկային հոգիները: Հաւարով սրբեալ ու զօրացեալ հոգին գիպէ բարձրանալ, եթէ գայթեկ է ու ընկել, ի գորու է շրջել ժամանակների սխալ ընթացքները, դէպի բարին վերափոխել կեանքը, սպեղծագործել յանուն խաղաղութեան ու արդարութեան, շինութեան ու վերածննդի, յանուն երջանկութեան ու կեանքի:

Այսօր, սիրելի ժողովուրդ հայոց, երբ Մայր Տաճարի 1700-ամեայ եւ «Ողբերգութեան Մարեանի» 1000-ամեայ աստուածաբէս խորհուրդներով միաւորուել են բեղունութեամբ պսակազարդ 303 եւ 1003 թուականները հայ կեանքի եւ քրիստոնէական մեր ողջ անցեալն ու ներկան, հաւարի նոր ուխտով ի մի գանք Աստուծոյ առաջ իբրեւ Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի:

Տոգի ու մարմին ամոքող բուժարար աղօթքով Սուրբ Նարեկացու հետ նայենք հոգուց ներս ու տեսնենք այնպեղ անհասանելի Աստուծոյ անընդմիջելի մերձատրութիւնը: Հաւարով հաստատունք մեր ընթացքը դէպի ակունքը կեանքի, ակունքը ամենայն բարեաց ու շնորհաց, Աստուծոյ ընտրենք մեր բոլոր գործերին զօրակից եւ Սուրբ Նարեկացու հետ բարձունքներն ի վեր աղօթք խնկարկելով՝ հաւարով հայցենք, որ Փրկիչ Տէրը Ամենախնամ ու Փրկագործ Իր Սուրբ Նշանը դրոշմի մեր բոլոր ճանապարհներին:

Թող մեր աղօթքը «փառաբանութեան վերընծայութեամբ» միախառնուի նարեկեան խօսքով մէկ հազարամեակ հայ հոգուց հնչած բիր աղօթքներին՝ վերաբին ու առմիշտ ճշմարտելով, որ աղերսական ողբամարտեանի աղօթական ոգով հաւարի շէնքը պիտի կառուցենք: Եւ թող մեր հաւարից ծնուած գործերը ուղղորդեն վերածննդի նոր ճանապարհը հայութեան կեանքի, մեր Հայրենիքի եւ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու:

Գոհութեան եւ փառաբանութեան աղօթքով առ Աստուած, որ օրինել է Հայկազեան ազգս հոգեւոր անմահ ու անհամար գանձերով, գալիս ենք հրաւեր կարդալու ի Հայաստան եւ ի Սփիւռս մեր ժողովրդին՝ հաւաքաւոր հոգով եւ արժանիի մատուցմամբ 2003 թ. փոսե-

լու Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի Վարդապետի «Ողբերգութեան Մարեանի» 1000-ամեայ դարակազմիկ փառնդարձը:

Շնորհք, սէր եւ խաղաղութիւն Աստուծոյ եղիցին ընդ մեզ եւ ընդ ամենեւեան ամէն:

Օրհնութեամբ՝

**ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՍԵՆԱՅՆ ՆԱՅՈՅ**

Տուաւ Կոնդակս ի 30-ն Նոյեմբերի
յամի Տեառն 2002 եւ ի թուին Հայոց ՌՆԾԱ
ի Մայրաքաղաք Սրբոյ Էջմիածնի
ընդ համարաւ 121